

	24-11-2023	23-11-2023
00 - 01	1,48	5,04
01 - 02	0,10	9,60
02 - 03	0,12	10,02
03 - 04	0,34	10,06
04 - 05	1,55	11,79
05 - 06	4,43	16,42
06 - 07	16,09	58,29
07 - 08	20,03	85,77
08 - 09	20,76	86,94
09 - 10	20,86	87,67
10 - 11	21,64	87,58
11 - 12	21,00	88,16
12 - 13	0,01	88,00
13 - 14	-10,00	87,17
14 - 15	-500,00	85,40
15 - 16	-500,00	87,38
16 - 17	-500,00	87,44
17 - 18	-500,00	87,25
18 - 19	-500,00	87,31
19 - 20	-500,00	87,59
20 - 21	-500,00	64,99
21 - 22	-500,00	56,44
22 - 23	-500,00	25,10
23 - 00	-500,00	25,01
Min	-500,00	5,04
Max	21,64	88,16
Average	-203,40	59,43
Peak	-243,81	87,32
Off-peak 1	5,52	25,87
Off-peak 2	-500,00	42,89
	24-11-2023	23-11-2023

12.12.2023

Tuomas Rauhala

Virheellinen myyntitarjous perjantaille 24.11.

Yhteenveto tapahtumista

FINGRID

Yhteenvedo tapahtumista

- Torstaina 23.11. yksi toimija teki virheellisen DA myyntitarjouksen Suomeen kaikille perjantain 24.11. tunneille – keskimäärin myyntitarjouksen suuruus oli 5787 MWh/h joka vastasi noin puolta ennustetusta sähkökäytöstä Suomessa kyseisenä päivänä
- Virheellinen tarjous tarjous meni läpi sekä myyjän tarjousprosessi että sähköpörssien markkinaratkaisuprosessin, ja virheellinen tarjous vaikutti sähkön hintaan kaikilla perjantain 24.11. tunneilla
 - Tunnella 15-01 Suomen aluehinnaksi muodostui hintaminimi/lattia eli -500€/MWh
 - Markkinaratkaisun mukaan sähköä olisi viety rajakapasiteettien sallimissa rajoissa sekä Ruotsiin että Viroon
- Nykykäytännöt estivät markkinaratkaisun uudelleen laskennan
- Suomen alueelle syntyvät vaje korjattiin markkinatoimijoiden aktiivisen intraday-kaupankäynnin avulla
 - Intraday-kaupankäynnin määrä 24.11. oli tuntitasolla 3000 - 6000 MWh välillä, mikä on suuruusluokalta 10-kertainen tyypillisenä päivänä käytävään intraday-kauppaan Suomessa

Markkinaosapuolella virheellinen tarjous sähköpörssissä

Sähköpörssissä markkinaosapuoli on tehnyt virheellisen tarjouksen koko vuorokaudelle 24.11.2023 Nord Pool - REMIT UMM (nordpoolgroup.com). Sähkömarkkinaosapuoli on myynyt liikaa 5787 megawattia jokaiselle vuorokauden tunnille.

Toivomme kaikilta osapuolilta aktiivisuutta vuorokauden sisäisille markkinoille (intraday) ja säättösähkömarkkinoille tilanteen hallinnan helpottamiseksi.

Lisätietoja:
Jonne Jäppinen, Fingrid Oyj, puh. 040 5117 566

Aikaisempi häiriötiedote aiheesta:
Sähköpörssin hinta huomaiselle 24.11. laskettu virheellisen tarjouksen pohjalta - Fingrid

...eftermiddag fick Svenska kraftnät's kontrollrum information om att en aktör i Finland hade av misstag lagt ett bud om att sälja 5787 MW el under morgondagens alla timmar. "Problemet är att denna elleverans inte finns, säger Pontus de Maré", driftchef, Svenska kraftnät.

Det felaktiga budet upptäcktes för sent. Därmed beräknades elpriser och volym utifrån det felaktiga budet. Men då det handlar om en mycket stor volym pressades elpriset ner rejält, särskilt i Finland med minuspriser kl 14-24 i morgon fredag. Även i övriga Norden innebär detta att elpriserna blir relativt låga.

En annan effekt av detta är att elproducenter i Norden, som skulle producerat om inte det felaktiga budet fanns, blev därmed inte avropade i

Sähkömarkkinoilla erikoinen tilanne perjantaina – hinta ei ohjaa tuotantoa ja kulutusta oikein

Markkinatoimija lähetti torstaina pohjoismaiseen sähköpörssiin virheellisen sähkön myyntitarjouksen Suomen tarjousalueelle koko vuorokaudelle 24.11.2023. Sähkön hinnat ja määrät laskettiin virheellisen tarjouksen perusteella. Tämän seurauksena Suomen aluehinta iltapäivästä ja illalla romahti negatiiviseksi.

Virheen vuoksi sähkömarkkinoiden hinta ei ohjaa tuotantoa ja kulutusta oikein. Markkinatoimijoilta on pyydetty toimia päivän sisäisillä markkinoilla, jotta virheellisen hinnan johdosta markkinoilta poistunut tuotantokapasiteetti saadaan takaisin tuotantoon. Viime kädessä Suomen kantaverkoyhtiö Fingrid tekee toimia tuotannon ja kulutuksen tasapainottamiseksi. Sähkötehon riittävyys perjantaina näyttää hyvältä, käytettävissä on sama sähkön tuotantokapasiteetti kuin tänään torstaina ja myös kulutus on samoin lukemissa.

Perjantain hintataso on muodostunut virheellisen kaupankäynnin perusteella eikä kuvasta sähköjärjestelmän todellista tilaa. Fingrid toivoo, että kuluttajat eivät reagoisi sähkön halvasta pörssihintaan lisäämällä kulutusta, vaan toimisivat kuten tavallisena perjantaina, normaalisti kulutuksella. Tällä tavoin kuluttajat voivat omalta osaltaan auttaa tuotannon ja kulutuksen tasapainottamisessa.

Lisätiedot:

Yksikön päällikkö Jonne Jäppinen, Fingrid Oyj, puh. 040 5117 566

Sähköpostiosoite: jonne.jappinen@fingrid.com

Häiriötiedote aiheesta:

« Takaisin listaukseen

24.11.2023 16.01
AJANKOHTAISTA, LEHDISTÖTIEDOTTEET,
SÄHKÖMARKKINAT



Sähkömarkkinoiden häiriötilanne ohi, tuotanto ja kulutus tasapainossa

Sähkömarkkinatoimija aiheutti virheellisellä sähkön myyntitarjouksellaan Suomen sähköjärjestelmän vakautta uhkaavan tilanteen perjantaille 24.11.


Yhtiö myi torstaina pohjoismaiseen sähköpörssiin suuren määrän sähköä perjantaille myyntitarjouksella, joka syrjäytti merkittävän määrän markkinoille tarjottua muuta tuotantoa. Fingrid toivoi poikkeustilanteessa sähköntuottajilta aktiivisuutta ja pysymistä markkinoilla puuttuvan tuotannon tasapainottamiseksi ja järjestelmän vakauden säilyttämiseksi.

"Sähköntuottajat reagoivatkin toivotusti ja tuotantokapasiteettia on ollut saatavana erittäin hyvin Suomessa ja naapurimaissa. Aktiivisen päivänvälisen kaupankäynnin johdosta perjantaina tuotanto ja kulutus on ollut hyvin tasapainossa, ja valvomamme sähköjärjestelmää on käytetty lähes normaalin arkipäivän tapaan. Sähkötehon riittävyys näyttää hyvältä koko perjantain osalta", kertoo johtaja Tuomas Rauhala Fingridiltä.

Poikkeustilanteesta johtuen sähkö on ollut pörssisähköä käyttäville kuluttajille perjantaina ennätyshalpaa. Kulutus on perjantaina ollut hieman normaalia suurempi. Iltaa kohden sähkön käyttö nousee selvästi tavanomaista arki-ilta enemmän, mutta sillä ei ole erityistä vaikutusta sähköjärjestelmän toimintaan.

Lisätietoja:

Johtaja Tuomas Rauhala, Fingrid Oyj, puh. 040 506 4695



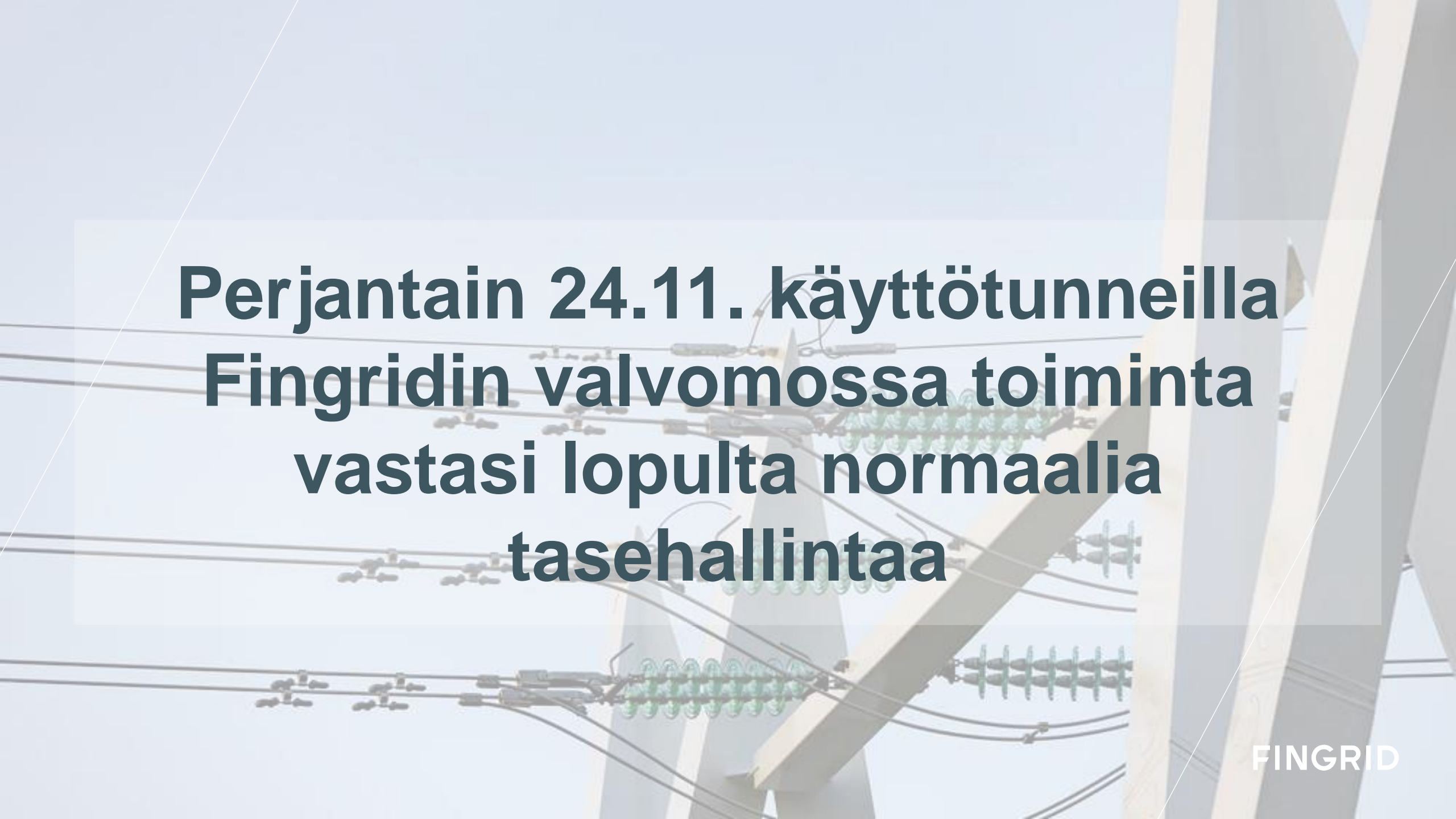
Tapahtumaketjua sähköjärjestelmän käytön näkökulmasta

Lähtötilanne sähköjärjestelmän näkökulmasta

- Tilanne noin 15:00 Suomen aikaa 23.11.2023:
 - Suomesta puuttuu keskimäärin 5787 MWh tuotantoa jokaisella perjantain 24.11. tunnilla
 - Day-ahead markkinaratkaisun mukaan Suomen pitäisi viedä jokaisella tunnilla täyden rajakapasiteetin (2400 MWh) verran Ruotsiin ja Viroon tunneilla 15-01 (Suomen aikaa)
 - Käytännössä markkinatulos oletti virheellisen tarjouksen seurauksena että Suomessa olisi riittävästi tuotantoa kattamaan sekä täyden viennin että Suomessa kulutettavan sähkön (ennuste oli noin 10 000 – 12 000 MWh/h)
 - **Vaje ei olisi ollut katettavissa säätösähkömarkkinoiden kautta**
 - **Tilanne olisi voinut lähteä kehittymään usein eri tavoin – vaihtoehtoista paras oli se, että vajeessa olleet toimija(t) kattaa vajeensa intraday-markkinalla**

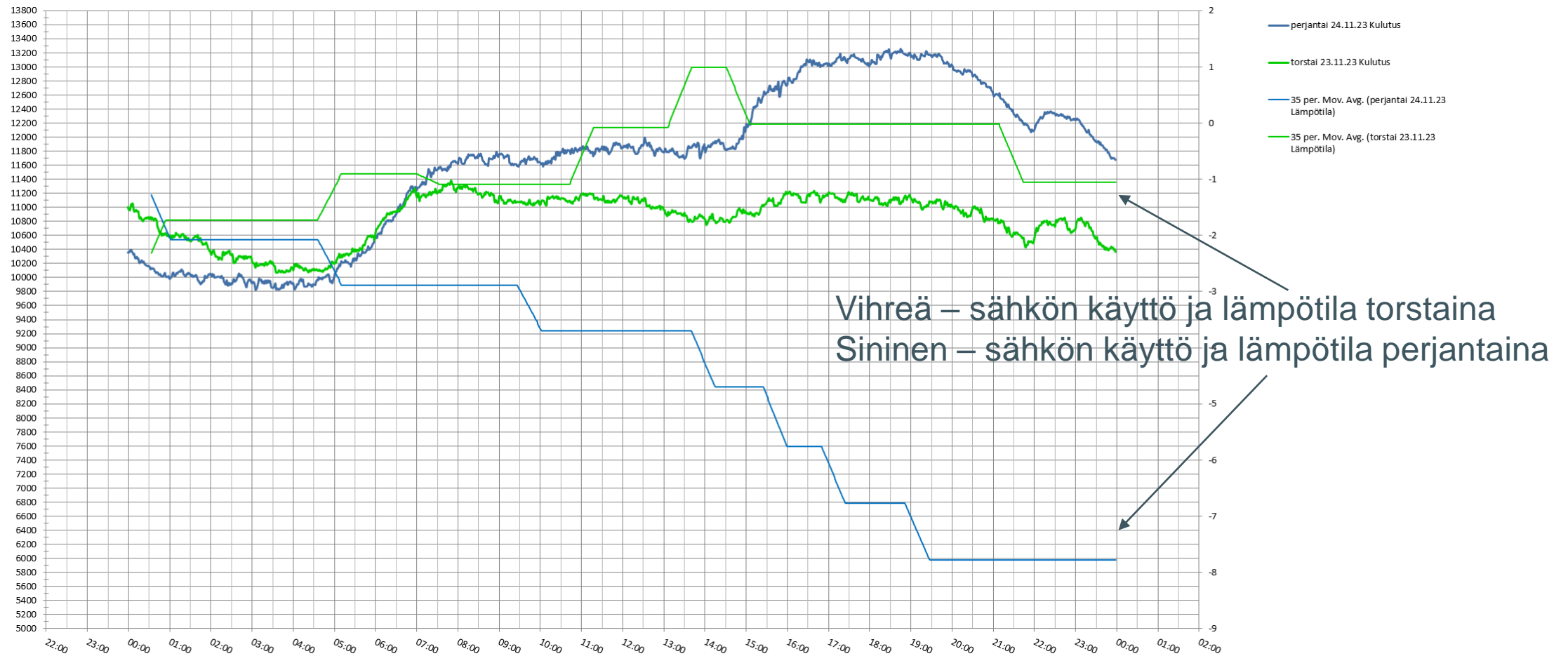
Tapahtumien eteneminen

- Kello 15:45 intraday-markkina avattiin, mutta kapasiteetit myönnettiin vain yhteen suuntaan (Suomeen päin) – tässä vaiheessa oletus siitä, että markkinaratkaisua ei lasketa uudestaan oli käytännössä varma tieto
- Kello 16:54 Fingrid viesti tarpeesta aktiiviselle intraday-kaupankäynnille ja säätötarjousten jättämiselle – samaan aikaan valmistauduimme osaltamme käymään intradaykauppaa järjestelmän tehotasapainon hallinnan tarpeisiin
- Iltapäivän ja illan aikana todella laajaa ja tiivistä yhteydenpitoa mm. median, kantaverkkoyhtiöiden ja viranomaisten kanssa
- Kello 22:00 jälkeen torstaina 23.11. Kinect Energy alkoi korjata vajettaan Intraday-kaupankäynnillä
 - Päivän sisäinen kaupankäynti eteni askeleittain, koko vuorokauden 24.11. osalta Suomen vaje saatiin kurottua umpeen noin kello 13 perjantaina iltapäivästä
- Äärimmäinen negatiivinen hinta (-500 €/MWh) johti siihen, että klo 15 alkaen vuorokauden loppuun asti sähkön käytön oli noin 1000 MWh/h suurempaa kuin vastaavana tyypillisenä ajankohtana



**Perjantain 24.11. käyttötunneilla
Fingridin valvomossa toiminta
vastasi lopulta normaalia
tasehallintaa**

Sähkön käyttö Suomessa 23. ja 24. marraskuuta



Jatkotoimenpiteet

Selvää on se, että tapahtunut ei saa toistua

© 24.11.2023

Energiavirasto käynnistää selvityksen sähköpörssiin 23.11.2023 annetusta virheellisestä tarjouksesta

Energiavirasto käynnistää selvityksen sähköpörssissä Suomen tarjousalueelle torstaina 23.11.2023 annetusta virheellisestä tarjouksesta sekä sen vaikutuksista markkinoiden toimintaan ja eri markkinaosapuolille. Sähkömarkkinoiden toimintaa valvovana viranomaisena Energiavirasto selvittää, onko tapauksessa mahdollisesti rikottu sähkömarkkinoiden sääntelyä ja kuinka jatkossa vastaavien tilanteiden syntyminen voidaan estää. Virasto selvittää asiaa yhteistyössä muiden maiden sääntelyviranomaisten kanssa.

Mitä mieltä jatkotoimenpidetarpeista on Fingridin sähkömarkkinatoimikunta?

FINGRID